

Nie pal, segreguj!

Konspekt lekcji dla klas 1-3

Cele

- uświadomienie uczniom negatywnych skutków spalania odpadów i wpływu tego procederu na zdrowie człowieka i kondycję środowiska naturalnego
- powtórzenie zasad segregacji odpadów na 5 frakcji
- rozwijanie umiejętności plastycznych
- rozwijanie umiejętności pracy w grupie.

Przygotowanie

- opcjonalnie do prezentacji na zajęciach: karton po soku
- 8 brystoli w dowolnym kolorze
- farby, kredki, bibuły, papiery kolorowe i kleje - dowolne, wybrane przez nauczyciela / nauczycielkę artykuły plastyczne dla każdego ucznia
- opcjonalnie: wydrukowane hasła (uczniowie mogą je przepisać z tablicy)

Przebieg zajęć

Czas	Działanie
10 minut	<p>Wprowadzenie do tematu</p> <p>Nauczyciel pyta uczniów:</p> <p><i>Co robimy z odpadami?</i></p> <p>Uczniowie odpowiadają, że wyrzucają je do śmietnika. Jeśli nie wspominają o segregacji odpadów przed ich wyrzuceniem, nauczyciel przypomina im o tym. Następnie dopytuje o liczbę pojemników, na które segregujemy odpady; a potem prosi uczniów o wyjęcie 5 kredek lub mazaków w kolorach, które odpowiadają pojemnikom. Pyta po kolei, jakiego koloru jest pojemnik na papier, i prosi uczniów o podniesienie kredki o odpowiednim kolorze. Przechodzi tak przez wszystkie 5 frakcji, czyli dopytuje o żółtą (plastik i metal), brązową (bioodpady), zieloną (szkło) i czarną (odpady zmieszane).</p> <p>Następnie prosi o wskazanie (poprzez podniesienie do góry właściwej kredki) odpowiedniego pojemnika do wrzucenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ogryzka jabłka (brązowy) • chusteczki (czarny) • plastikowej butelki po wodzie (żółty) • niedojezionej parówki (czarny)

- torebki po chipsach lub cukierkach (żółty)
- torebki papierowej po kanapce (czarny)
- starego, zapisanego już zeszytu (niebieski)
- kartonu po soku (żółty)
- szklanej butelki po oranżadzie (zielony)
- stłuczonej szklanki (czarny)
- puszka po napoju (żółty)
- liści opadłych z kwiatka (brązowy)
- rolki pozostałej po papierze toaletowym (niebieski)
- kartonu po ryżu czy kaszy (niebieski)
- sucha bułka czy chleb (brązowy).

Jednocześnie, jeśli pojawią się wśród uczniów wątpliwości, wyjaśnia, że:

- nie każdy papier nadaje się do recyklingu i powinien trafić do niebieskiego pojemnika. Np. zatłuszczony, mokry czy brudny - do czarnego pojemnika. Tak samo chusteczki i ręczniki papierowe - one zawsze nadają się tylko do czarnego pojemnika na odpady zmieszane, bo nie mogą być poddawane recyklingowi.
- do brązowego pojemnika mogą trafić tylko odpady pochodzenia roślinnego. Bułka została zrobiona ze zbóż, więc może trafić do brązowego pojemnika. Natomiast parówka to mięso i musi zostać wrzucona do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.
- do zielonego pojemnika na szkło należy wrzucać tylko szkło opakowaniowe, czyli butelki i słoiki. Szklanka to nie opakowanie, więc powinna trafić do czarnego pojemnika.
- do żółtego pojemnika wrzucamy zarówno tworzywa sztuczne, jak i metale, np. puszkę po napoju.

10 minut

Rozmowa z uczniami

Nauczyciel mówi, zadając uczniom pytania i angażując ich w rozmowę:

- Nie wszyscy segregują odpady, a niektórzy, co gorsza, palą nimi w piecu. Jak myślicie, co się dzieje, kiedy spalimy śmieci w domu? Czy byliście kiedyś świadkiem takiej sytuacji?
- Każdy odpad zawiera szkodliwe substancje. Np. karton po mleku. Z czego się składa takie opakowanie?
- Mimo że to częściowo karton, który jest zrobiony z drzewa, to zawiera też aluminium i plastik i nie nadaje się na opał. Co się więc dzieje, kiedy palimy taki karton po soku? (nauczyciel pokazuje karton) Płonie też klej użyty do zrobienia opakowania, specjalne farby, folie i tworzywo sztuczne, które się w nim znajdują. Te szkodliwe substancje dostają się do powietrza, co my czasami odczuwamy jako smród.

- Malutkie części spalonych odpadów też zanieczyszczają powietrze. Widzimy je często jako dym, ale z czasem nie są widoczne gołym okiem.
- Czy takie zanieczyszczone powietrze jest zdrowe?
- Zanieczyszczone powietrze, które nazywamy smogiem, to bardzo niebezpieczna sprawa. Szkodzi nam wszystkim, a szczególnie dzieciom, kobietom w ciąży i osobom starszym. Wpływa źle na nasze zdrowie, może powodować np. choroby serca, układu oddechowego, czyli np. uciążliwy kaszel.
- To co lepiej robić? Palić odpady czy je segregować?
- Oczywiście segregować. Dzięki temu, że je segregujemy, trafiają do przetworzenia i mogą być wykorzystane ponownie. A jak zrobimy kolejny zeszyt ze starego zeszytu, to oszczędzimy drzewo, które musielibyśmy ściąć, żeby wyprodukować nowy papier.
- Palenie śmieciami jest niezgodne z prawem, dlatego za to grozi kara pieniężna. W dodatku takie śmieci mogą uszkodzić komin.
- Jednak nie wszyscy wiedzą, że palenie śmieciami w piecu jest szkodliwe. Dlatego dziś to wy im o tym powiecie, przygotowując specjalny plakat informacyjny.

5 minut

Instrukcja do zadania

Podział na 8 ok. 3-osobowych grup, wyjaśnienie zadania, rozdanie materiałów

5 minut

Praca w grupach

Uczniowie na górze brystolu przyklejają hasła po lewej i po prawej, naprzeciwko siebie, i je ilustrują, tworząc plakat. Gotowe plakaty można powiesić na korytarzu szkolnym.